

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Název školy:	ZŠ Vyškov, Na Vyhlídce 12, příspěvková organizace
Číslo projektu:	CZ.1.07/1.4.00/21.3425
Název materiálu:	VY_12_INOVACE_02_VI_08_Karel IV.
Tematický okruh:	I/2 Čtenářská a informační gramotnost
Ročník:	IV. - V.
Autor:	Mgr. Lenka Hudcová
Datum tvorby:	Prosinec 2012

Anotace:	Materiál je určen pro zopakování a prohloubení učiva vlastivědy.
Zdroje:	<i>Wikipedie: Otevřená encyklopedie: Karel IV.</i> [online]. c2012 [citováno 31. 12. 2012]. Dostupný z WWW: < http://cs.wikipedia.org/w/index.php?title=Karel_IV.&oldid=9504941 >
Pomůcky:	Psací potřeby, pracovní list, text (lze promítnout prostřednictvím interaktivní tabule nebo nakopírovat žákům).

Zkušenosti z pilotáže:	Předložený text byl pro žáky dobře srozumitelný a ani pracovní list žákům nečinil potíže. Pouze otázka č. 7 nevyplývá z textu, nýbrž z filmového muzikálu „Noc na Karlštejně“. Ten většinou žáci znají a znali i správnou odpověď. Muzikál lze dle časových možností žákům pustit, nebo alespoň krátkou ukázkou.
------------------------	--

KAREL IV.

Karel IV. byl římský císař; český, římsko-německý, italský a burgundský král; hrabě lucemburský a markrabě moravský. Narodil se 14. května 1316 v Praze a zemřel 29. listopadu 1378 ve věku 62 let taktéž v Praze. Byl první český král, který se stal i svatým římským císařem. Byl vládcem všech království Svaté říše římské.

Když rod Přemyslovců vymřel po meči, byla Eliška Přemyslovna jako poslední dědička Přemyslovců provdána za Jana Lucemburského. Jejich potomek Karel IV. byl tedy panovníkem z rodu Lucemburků. Původně byl Karel IV. pokřtěn jako Václav, jméno Karel přijal až při biřmování (po svém strýci a kmotrovi Karlu IV. Sličném).

Karel IV. byl člověk velmi vzdělaný a inteligentní. Hovořil několika jazyky. Zasadil se o významný rozvoj českých zemí. V době jeho vlády byla Praha nejen hlavním městem českého království, ale stala se postupně i metropolí Svaté říše římské. Z Prahy se stávalo důstojné a reprezentativní sídlo císaře. Karel IV. založil univerzitu v Praze, založil Karlštejn a mnoho dalších významných památek nese jeho jméno. Začal s výstavbou Nového Města pražského, zakládací listina byla vydána 8. března 1348. Založením Nového Města se Praha stala skutečným velkoměstem a jedním z největších měst Evropy.

Za svůj život vystřídal Karel IV. čtyři manželky. První ženu si vzal 1. srpna 1348 a byla jí Blanka z Valois. Jeho další ženou byla Anna Falcká, se kterou se oženil roku 1349. Ta mu 17. ledna roku 1350 porodila vytouženého syna. Karel IV. mladičkému synu brzy zasnoubil s Annou Svídnickou, aby získal další dosud samostatná území. Syn Václav však 28. prosince 1351 zemřel, brzy po něm i jeho matka. Další manželkou Karla IV. se stala právě zamýšlená nevěsta jeho syna Anna Svídnická (1353). Roku 1363 se oženil počtvrté a to s Alžbětou Pomořanskou. Tento poslední svazek byl námětem velmi úspěšného muzikálu *Noc na Karlštejně*. Podle legendy prý Alžběta Pomořanská byla velmi silná a dokázala lámat meče.

Karel IV. je pro své zásluhy o rozvoj českých zemí označován také jako „**otec vlasti**“.

PRACOVNÍ LIST

1. Ze kterého panovnického rodu pochází Karel IV.?

2. Jaké bylo panovníkovo původní jméno, než přijal při biřmování jméno Karel?

3. Jak se zasloužil o rozvoj Prahy?

4. Kolik manželek měl Karel IV.?

5. Která z manželek Karla IV. uměla lámat meče?

6. Proč se Karlovi IV. říká „otec vlasti“?

7. Víš, kdo a proč nesměl vstoupit na Karlštejn podle nařízení Karla IV.?

PRACOVNÍ LIST (ŘEŠENÍ)

1. Ze kterého panovnického rodu pochází Karel IV.?

Karel IV. pocházel z rodu Lucemburků.

2. Jaké bylo panovníkovo původní jméno, než přijal při biřmování jméno Karel?

Jeho původní jméno bylo Václav.

3. Jak se zasloužil o rozvoj Prahy?

Založil univerzitu, Nové Město pražské a zasloužil se o rozkvět Prahy.

4. Kolik manželek měl Karel IV.?

Karel IV. měl 4 manželky.

5. Která z manželek Karla IV. uměla lámat meče?

Byla to Alžběta Pomořanská.

6. Proč se Karlovi IV. říká „otec vlasti“?

Díky jeho zásluhám o rozvoj české vlasti.

7. Víš, kdo a proč nesměl vstoupit na Karlštejn podle nařízení Karla IV.?

Nesměly tam ženy, protože Karlštejn měla být „studnice svatých ostatků a místo k rozjímání“ (z filmu Noc na Karlštejně – nevyplývá z textu).